

Plan Național de Redresare și Reziliență
Componenta C3-Managementul deșeurilor

NOTA DE FUNDAMENTARE

privind necesitatea, oportunitatea, potențialul economic și populația deservită prin realizarea proiectului „Înființarea a două centre de colectare prin aport voluntar în municipiul Bistrița” din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență

Cu România aflată pe locul 26 din 27 în Uniunea Europeană în ceea ce privește rata colectării deșeurilor municipale, cifrele arată că doar puțin peste 11% din totalul deșeurilor erau reciclate în 2018.

Situația este cu atât mai presantă atunci când ne gândim că România produce anual peste 270 de kilograme de deșeuri pe cap de locuitor, în medie, dintre care aproape 10% reprezintă plastic.

Realitatea ne arată că eforturile care s-au făcut până acum în țară nu sunt suficiente. În contextul în care România și-a asumat că în 2020 ajunge la un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din totalul deșeurilor menajere care provin din plastic, hârtie, metal și alte surse, realitatea anului 2019 arată că rata era abia la 11,5%.

Politica națională în domeniul gestionării deșeurilor trebuie să se subscrie politicii europene în materie de prevenire a generării deșeurilor și să urmărească reducerea consumului de resurse și aplicarea practică a ierarhiei deșeurilor. Prevederile PNGD completează prevederile Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor ca și modalitate principală de abordare, anume îndreptarea României către o societate a reciclării și aplicarea ierarhiei deșeurilor, pentru toate tipurile de deșeuri care fac obiectul planificării.

Conform OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor, autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura spații necesare pentru colectarea separată a deșeurilor și de a oferi populației posibilitatea de a se debarasa, fără plată, de deșeurile voluminoase, inclusiv saltele și mobilă, deșeuri de echipamente electrice și electronice, inclusiv acumulatori, deșeuri din construcții, deșeurile periculoase (vopsele, lacuri), deșeuri textile, lemn etc.

Municipiul Bistrița este membru al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri în județul Bistrița Năsăud, asociație înființată în scopul reglementării organizării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de colectare, transport, tratare și depozitare a deșeurilor. Pentru colectarea deșeurilor voluminoase și a deșeurilor verzi, ADI BN împreună cu operatorul de salubritate, organizează anual campanii gratuite de colectare a acestor deșeuri, dar aceste acțiuni nu răspund nevoilor populației care se debarasează de astfel de deșeuri, mai ales de deșeurile verzi în afara campaniilor de colectare.

Necesitatea punerii la dispoziția cetățenilor a unei alte soluții de debarasare a deșeurilor derivă din infrastructura ineficientă a soluțiilor existente la nivel local de colectare a deșeurilor reciclabile și valorile scăzute ale ratelor de colectare a deșeurilor reciclabile. Pe de altă parte, înființarea centrelor de colectare prin aport voluntar în municipiul Bistrița se încadrează în măsurile propuse prin PJGD cu privire la dezvoltarea și funcționarea serviciului de salubritate din județul Bistrița-Năsăud și răspunde solicitărilor venite de la populație pentru înființarea unor astfel de centre de colectare unde se pot preda gratuit deșeurile care nu sunt colectate prin serviciile incluse în taxa de salubritate.

Prin înființarea a două centre de colectare prin aport voluntar în municipiul Bistrița - Valea Boilor, respectiv localitatea componentă Sărata-lângă Parcul industrial, se va optimiza sistemul integrat de gestionare a deșeurilor și se vor asigura premisele pentru atingerea indicatorilor legați de colectarea selectivă a deșeurilor din municipiul Bistrița. Centrele vor deservi întreaga populație a municipiului, cca 95.000 locuitori, fapt pentru care amplasamentele lor au fost alese în două zone diametral opuse ale municipiului Bistrița, accesul fiind facil. Scopul principal al acestora este de a se reduce până la eliminare, depozitățile ilegale de deșeuri, dar și de a se îmbunătăți ratele de colectare selectivă a deșeurilor provenite din gospodăriile cetățenilor, reducându-se impactul negativ asupra mediului.

Investiția urmărește rezolvarea problemelor de mediu operaționale asociate generării și gestionării deșeurilor, precum și dezvoltarea unui sistem integrat de gestiune a deșeurilor la nivelul municipiului, care să îmbunătățească nivelul de trai al cetățenilor și să atingă țintele de colectare și reciclare a deșeurilor prin:

- prevenirea generării deșeurilor printr-o mai bună informare a populației;
- creșterea reciclării, recuperării și promovarea compostării individuale sau la platforma de compostare;
- creșterea ratei de colectare (contracte) la serviciile de salubritate pentru a se ajunge la 100%;
- reducerea substanțială a deșeurilor care trebuie transportate și eliminate la depozitul ecologic;
- protecția mediului înconjurător și a sănătății publice prin colectarea tuturor deșeurilor de la populație și eliminarea depozitelor clandestine de pe teritoriul municipiului;
- stabilirea unui tarif care să respecte profilul "poluatorul plătește";
- o mai bună informare a cetățenilor în ceea ce privește beneficiile care rezultă din implementarea proiectului, precum și nevoia de schimbare a obiceiurilor acestora în materie de colectare și gestionare a deșeurilor.

Tot mai des locuitorii au nevoie de infrastructură facilă și un stimulent concret pentru implicarea lor în realizarea unei colectări selective de calitate, prin urmare soluțiile adoptate trebuie să fie orientate spre tehnologie și spre măsuri care să încurajeze și să ușureze respectarea regulilor care se impun într-un sistem eficient de gestionare a deșeurilor municipale.

Realizarea investiției are la baza un proiect-tip, anexa la Ghidul specific de finanțare. Studiile de teren (TOPO, Geo) vor fi făcute individual pentru fiecare teren în parte, la momentul achiziționării acestuia de către U.A.T.-urile care aplică pentru proiect. Suprafața minim necesară pentru implementarea acestui tip de proiect este de

2.418,85 mp, iar U.A.T.-urile vor avea în vedere în primul rând sistematizarea verticală și accesele auto pentru camioanele ce transportă containerele cu deșeuri.

Construcția se încadrează în clasa III de importanță (copertina pe structură metalică). Restul obiectelor de arhitectură de pe platformă sunt dotări, respectiv containere de tip baracă gata echipate ce vor fi bransate la rețele, containere de colectare deșeuri diverse (casnice, de la hârtie, plastic, metal, lemn, moloz, deșeuri de curte/grădină, etc), press-containere de tip ab-roll.

Pe lângă lucrările de amenajare, platforma fiecărui CAV va fi prevăzută cu următoarele dotări:

- Container de tip baracă pentru administrație – supraveghere, prevăzut cu un mic depozit de scule și două grupuri sanitare, unul pentru angajatul platformei, altul pentru cetățenii care aduc deșeuri;
- Container de tip baracă, frigorific, pentru cadavre de animale mici de casă (pisici, câini, păsări);
- Un container de tip baracă pentru colectarea de deșeuri periculoase (vopsele, bidoane de vopsele sau diluanți, medicamente expirate, baterii);
- Trei containere prevăzute cu presă pentru colectarea deșeurilor de hârtie/carton, plastic, respectiv textile;
- Trei containere închise și acoperite de tip walk-in, pentru colectarea deșeurilor electrice/elctronice, a celor de uz casnic (electrice mari – frigidere, televizoare, etc.) și a celor de mobilier din lemn;
- Două containere de tip SKIP deschise, pentru deșeuri de sticlă – geam, respectiv sticle/borcane/recipiente;
- Trei containere deschise, înalte, de tip ab-roll pentru anvelope, deșeuri metalice, deșeuri de curte/grădină (crengi, frunze, etc);
- Trei containere deschise, joase, de tip ab-roll pentru deșeuri din construcții, moloz;
- Separator de hidrocarburi pentru toată platforma carosabilă;
- Două scări mobile metalice (oțel zincat) pentru descărcarea deșeurilor în containerele deschise înalte;
- Stâlpi de iluminat și camere supraveghere (8 bucăți).

Având în vedere dotările și modul în care au fost proiectate CAV-urile, investiția răspunde nevoilor actuale ale populației, dar și obiectivelor pe termen mediu și lung ale Primăriei municipiului Bistrița în ceea ce privește eficientizarea sistemului local de management al deșeurilor.

Prin intermediul acestei investiții sunt vizate activități/acțiuni specifice înființării și dotării centrelor de colectare prin aport voluntar (CAV).

Valoarea maximă eligibilă a proiectului corespunde unui cost de cel mult 778.720 euro/CAV, fără TVA, în conformitate cu devizul general aferent proiectului – tip, anexă la ghidul de finanțare. Conform condițiilor de accesare a fondurilor europene prin PNNR pentru Subinvestițiile 1.a, Municipiul Bistrița poate solicita finanțarea înființării a două CAV-uri pentru o populație deservită de până la 100 000 locuitori. Ca urmare, valoarea totală eligibilă a proiectului este de 7.661.826,08 lei fără TVA.

Indicatorii de performanță ai proiectului sunt:

- Numărul centrelor de colectare cu aport voluntar operaționale din cele înființate;
- Cantitatea de deșeuri colectate separat, exprimată în tone/an pentru fiecare centru cu aport voluntar;

- Rata de reciclare exprimată în procent din deșeurile colectate separat pentru fiecare centru cu aport voluntar.

Rezultate	Număr la începutul implementării proiectului	Număr la finalul implementării proiectului	Țintă
Centrele de colectare cu aport voluntar înființate	0	2	2
Cantitatea de deșeuri colectată separat	0 Tone/an	800 Tone/an	1 800 Tone/an
Rata de reciclare din deșeurile colectate separat	0 %	20 %	3 5 %

Urmarea celor prezentate, înființarea celor două centre de colectare prin aport voluntar al deșeurilor în municipiul Bistrița este oportună și necesară, potențialul economic al investiției fiind evident, centrele fiind soluție locală de trecere la economia circulară pentru comunitate și un exemplu de bune practici la nivel județean.

ooo000ooo